

De Lusthoven 96, Kruisberghoeve, Arendonk

Programma van Maatregelen

Auteur:

Jeroen Vermeersch

Autorisatie:

J.A.G. van Rooij (OE/ERK/Archeoloog/2017/00169)

1 Inleiding

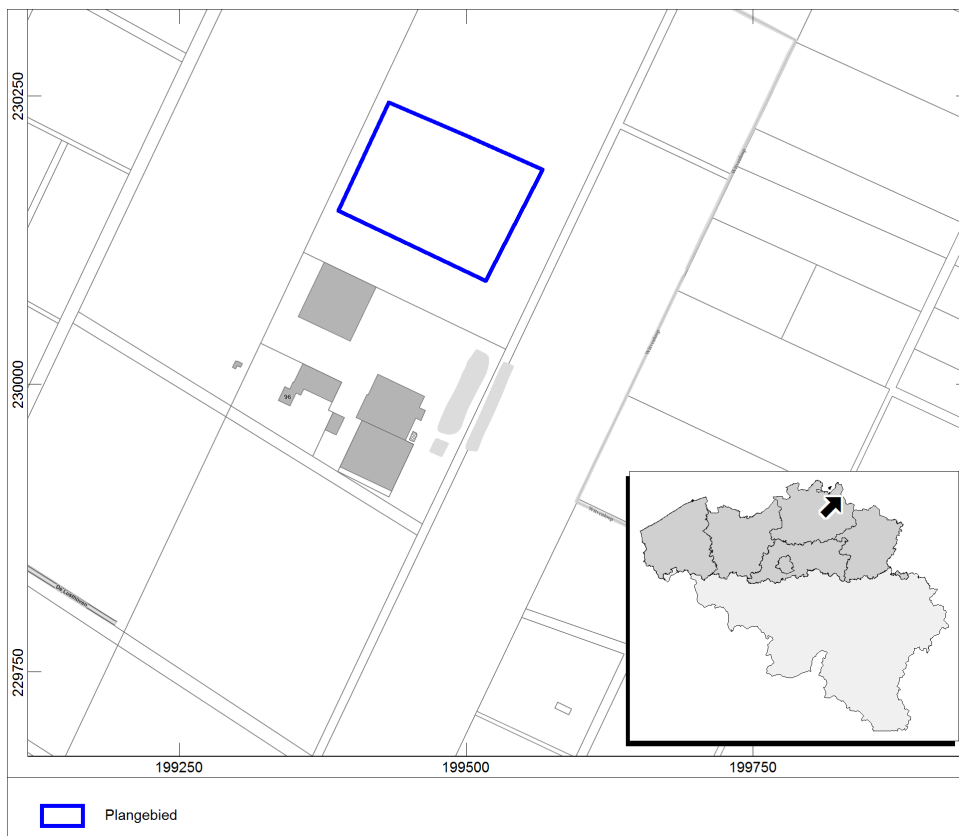
In opdracht heeft Vlaams Erfgoed Centrum in april 2017 een archeologienota opgesteld naar de archeologische waarde van de locatie Kruisberghoeve gelegen aan De Lusthoven 96 te Arendonk (afb. 1 en 2). De archeologienota bestaat uit een bureauonderzoek en een visuele inspectie met boringen. Het onderzoek is uitgevoerd naar aanleiding van de voorgenomen plannen om op het maaiveld een hellend vlak aan te leggen. Rondom deze zone (90 x 135 m) wordt een talud opgericht van 5 meter breed en 4 meter hoog aan drie zijden. Aan één zijde wordt een gracht getrokken van 80cm diep en maximaal 2 meter breed.

De archeologienota zal uitgewerkt worden in een archeologienota met beperkte samenstelling, vanwege het feit dat met absolute zekerheid geen archeologisch erfgoed zal verstoord worden. De werkzaamheden zijn beperkt tot de bovenste 80 cm van het terrein waarbij reeds in het recente verleden verstoring heeft plaatsgevonden tot circa 1m diepte. De oppervlakte van de diepe verstoringen zijn daarenboven klein dat eventuele kenniswinst dermate laag zal zijn ten opzichte van de kosten van een vervolgonderzoek.

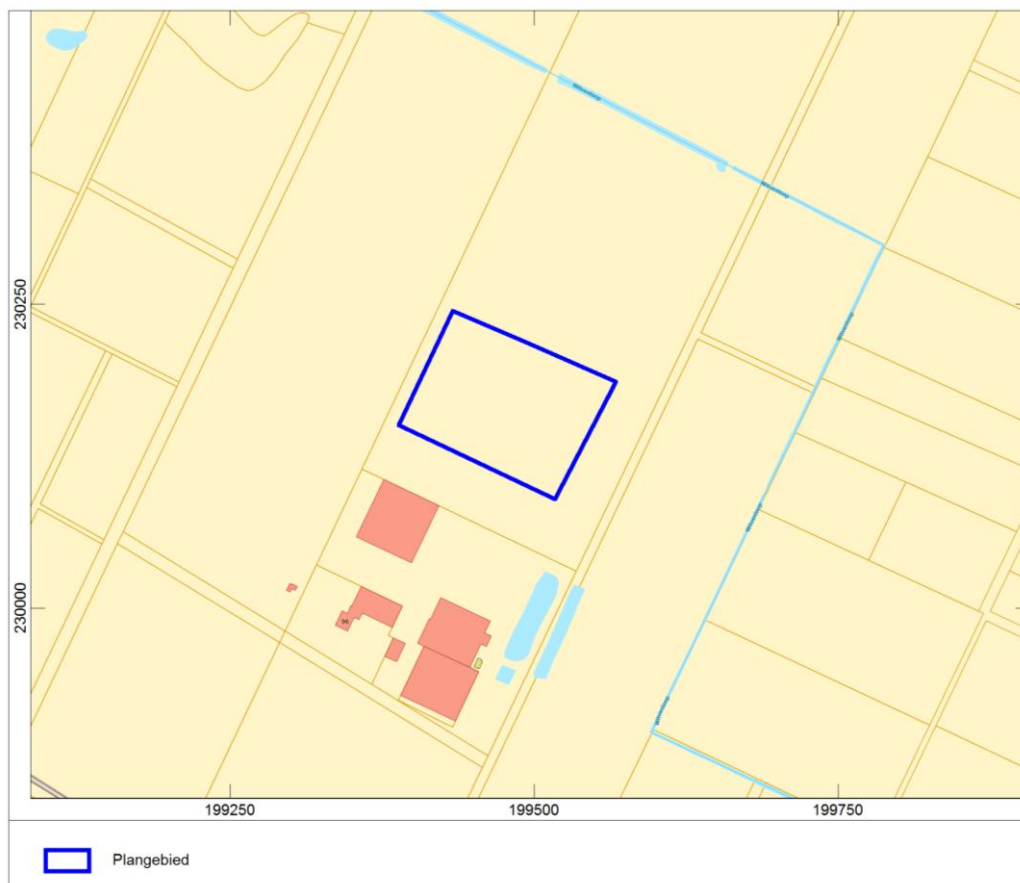
De archeologienota zal volgende opbouw hebben:

- Inleiding
- Geplande werking
- Doorslaggevende motivering
- Conclusie

Op basis van deze elementen wordt getracht een doordachte beslissing te nemen in verband met de mogelijke archeologische verwachting van het plangebied.

Afb. 1. Locatiekaart van het plangebied.

Afb. 2. Locatie van het plangebied.

2 Het vooronderzoek zonder of met ingreep in de bodem

2.1 Het uitgevoerde vooronderzoek

1° de volledigheid van het uitgevoerde vooronderzoek:

Het plangebied is gelegen aan De Lusthoven 96 te Arendonk (provincie Antwerpen). Het gebied heeft een oppervlakte van ca. 15600 m² en is thans in gebruik als akker. Binnen deze zone liggen om de 10 meter tussenafstand reeds drainagebuizen op een diepte van 1m onder het maaiveld. Daarenboven werd er enkel geploegd tot een diepte van 60 à 70 cm.

Hierdoor mag men verwachten dat eventuele archeologische sporen reeds vernietigd of uit context gehaald zijn.

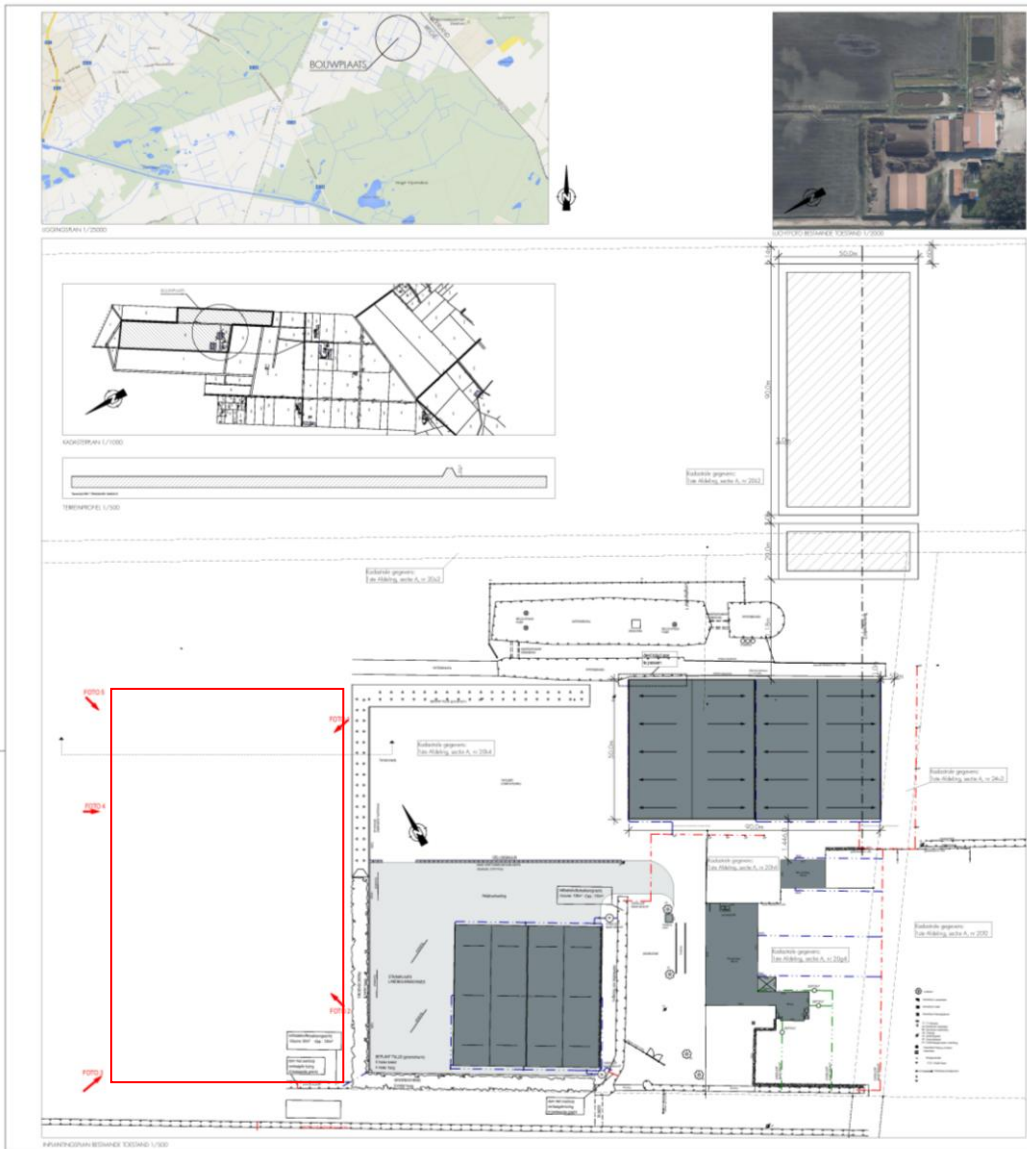
2.2 Aan- of afwezigheid van archeologisch erfgoed

2° de afwezigheid van een archeologische site:

De toekomstige werken blijven binnen de reeds verstoorte zone. Hierdoor is het potentieel tot kennisvermeerdering afwezig. Er zullen namelijk geen archeologische resten of sporen in situ aangetroffen worden.

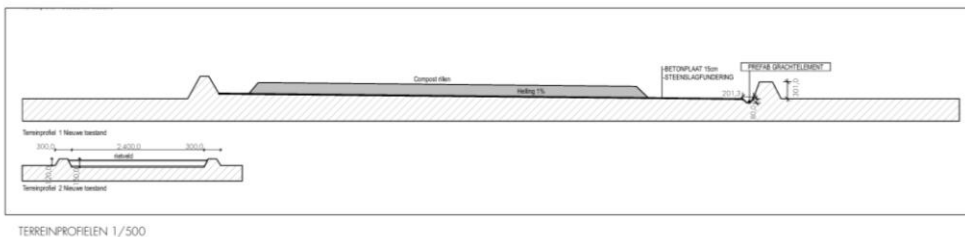
3° de impactbepaling:

Het gebied heeft een oppervlakte van ca. 15600 m² en is thans in gebruik als akker. Binnen deze zone liggen om de 10 meter tussenafstand reeds drainagebuizen op een diepte van 1m onder het maaiveld. Daarenboven werd er enkel geploegd tot een diepte van 60 à 70 cm.

Afb. 3. Aanduiding van het plangebied met de ligging binnen het rode kader en de toekomstige situatie.

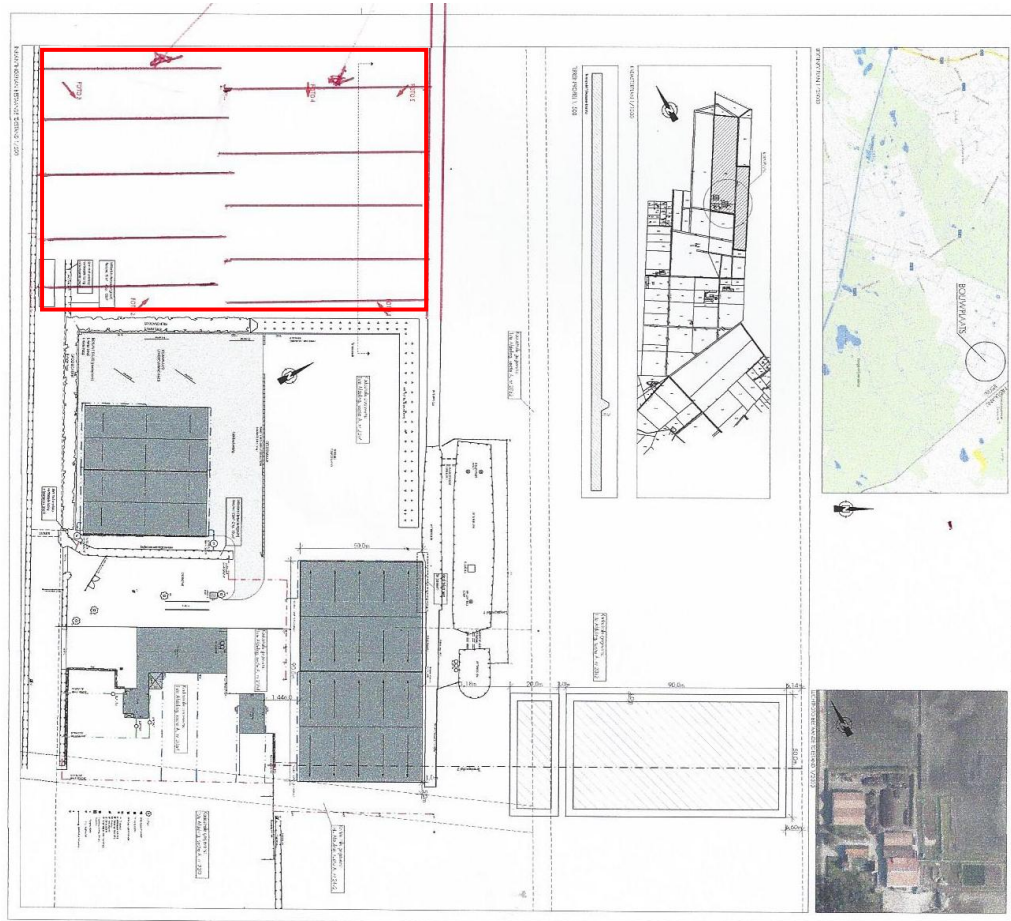
De ploeglaag van 30cm zal worden afgegraven (afb. 4). Hiermee worden aan drie zijden van het gebied een talud aangelegd. Deze zal 5 meter breed zijn en 4 meter hoog. Op de vierde zijde wordt een gracht aangelegd met een diepte van 80 cm en een maximale breedte van 2m. Wat op een oppervlakte van 150m² zal hebben en een verstoring van 100m³ zal veroorzaken. Binnen deze zone wordt een hellend vlak aangelegd door middel van een asfaltplaat, met een hellingsgraad van 1%. Voor de aanleg van de plaat wordt een onderlaag van gebroken puin aangelegd. Deze zal een dikte hebben van 30 tot 40 cm. Daarna wordt een vloeistofdichte folie er overheen aangebracht. Daaroverheen komt 15 cm asfalt.

Afb. 4. Schematisch zicht op het profiel van het talud.

Op basis van volgende drie redenen worden geen archeologische resten verwacht:

1. Het huidige plangebied is thans in gebruik als akker. Daar zijn drainagebuizen aanwezig op een diepte van 1 meter onder het maaiveld. De buizen bevinden zich in het hele plangebied en zijn gelegen op een tussenafstand van ca. 10 meter.¹ De beploeging van het veld bestaat thans uit een diepte van 60 tot 70cm. Hierdoor mag men verwachten dat eventuele archeologische sporen reeds vernietigd of uit context gehaald zijn. Bij een veldinspectie zijn vier boringen geplaatst in het te verstoren gebied. Daaruit bleek dat de bodem in het verleden reeds afgegraven of verstoord is.

Afb. 5. Schematisch zicht op het plangebied (akker binnen het rode kader) met schematische aanduiding van de ligging van de draineringsbuizen. Deze liggen in het hele plangebied.

2. Bij de toekomstige werken zal 0,3m van het maaiveld afgegraven worden (126m^3). Hiermee blijft men binnen de ploegzone, die reeds verstoord is ten gevolge van het ploegen en van de eerdere aanleg van draineringsbuizen. Voor de aanleg van de grachten, aan één zijde van het terrein zal de greppel tot 80 cm diep en 2 m breed uitgegraven worden. Dit leidt tot een grondverzet van 18.000m^3 . Ook daar blijft men binnen de verstoorde laag van 1m.

3. Er kan ervan uit gegaan worden dat de bodem van het plangebied tot 1m diepte verstoord is. Bij het aantreffen van archeologische vondsten zal de context afwezig zijn en zullen de vondsten niet meer in

¹ Gegevens bevestigd door de bouwheer, plannen waren hiervoor echter niet voorhanden.

verband aangetroffen worden. Dit leidt tot de conclusie dat er op basis van eventuele archeologische vondsten geen kenniswinst mogelijk is.

De inspectie in het veld leidde tot volgende inzichten:

Binnen het gebied is de bodem door 20ste eeuwse afgravingen en egalisaties verstoord tot meestal diep in de C-horizont. Dit blijkt uit het aantreffen van gevlekte verstoringslagen en de abrupte overgangen naar bleke C-horizonten zonder bodemvorming. Lokaal is een restant van een BC horizont aangetroffen, doch het oorspronkelijke Podzol bodemtype met een duidelijke ijzer en/of humus B Horizont is nergens meer in deze vier boringen intact aangetroffen. Tevens is er sprake van lokale en meer recente verstoringen tot een diepte van 1m vanwege de aanleg van drainagebuizen. Hieruit blijkt dat er geen archeologische vondsten en sporen in situ binnen het plangebied zullen aangetroffen worden.

Vanwege de reeds aanwezige verstoring van de bodem zal onderzoek nooit nuttige kennisvermeerdering opleveren. Het advies luidt dan ook dat geen maatregelen getroffen moeten worden, en wordt geen programma van maatregelen opgemaakt.

3 Advies op basis van de resultaten

Op basis van deze gegevens wordt door het Vlaams Erfgoed Centrum geen verder onderzoek geadviseerd. De geplande werkzaamheden vormen geen bedreiging voor het bodemarchief. Er hoeft geen programma van maatregelen te worden opgesteld.

Ondanks het advies tot vrijgeven van het terrein, blijven de bepalingen voor het melden van toevalsvondsten van kracht, conform artikel 5.4.1 van het Onroerenderfgoeddecreet. De civieltechnisch uitvoerder is verplicht eventuele toevalsvondsten binnen drie dagen na ontdekking te melden bij Onroerend Erfgoed.